

Políticament madurs

Goso creure que sí, que tenim la fortuna de ser un país políticament madur. D'una maduresa, és cert, encara desigualmente distribuïda. I d'una maduresa, darrerament, guanyada a cops de porra, presó i exili. De fet, l'hem assolida superant dificultats, com la major part de les madureses personals. Ja ho deia la pedagoga Maria Montessori: "Quan estalvies a un infant un esforç que ell podria fer, estàs impeding que creixi". I a fe de Déu que, desvetllats de l'infantil malson autonomista, fa anys que estem creixent a base d'encarar-nos al desafiament més gran imaginable de tota nació: la seva emancipació política.

PRECISAMENT, el 2008 el govern del tripartit va presentar l'informe *Actituds polítiques i comportament electorals*, dirigit pel llavors ja exconseller Josep Maria Vallès. Hi havia preocupació, deien, per una suposada desafecció política creixent, constatada per un increment de l'absència i el vot en blanc, o per la tendència a la creació de plataformes reivindicatives al marge dels partits, entre altres factors. En vaig discrepar: el problema no era la desafecció dels ciutadans respecte a la política, sinó la de la política institucional cap als ciutadans. I opino que el que ha passat des de finals del 2006 ho ha corroborat. A Catalunya cada vegada més gent s'ha pres la política pel seu compte. I això fins al punt de forçar, de baix cap a dalt, un canvi polític que, no cal dir-ho, a les forces conservadores tant de dreta com d'esquerra se'ls fa tan insuportable que els ha fet sortir l'autoritarisme més agressiu que portaven a dins amagat.

DE QUÈ PARLO, doncs, quan dic "maduresa política"? Primer, penso en un ciutadà cada vegada més ben informat i més crític. Segon, tinc present l'increment exponencial de la conversa política al carrer: les tres àvies que surten de missa primera parlant dels exiliats; la infermera del CAP que et confessa en veu baixa el seu neguit pels resultats –"Que no em senti la de Cs, que està molt agressiva"–, o la dependenta de la pastisseria enrabiada per la darrera provocació autoritària de l'Estat. Tercer, parlo d'uns nivells de participació tan elevats que fan envermellar les precàries i voluntàries polítiques participatives institucionals. Quart, faig referència a aquest nivell de consciència democràtica que explica

MANOLO GARCIA

.....
 Que diguin
 el que vulguin:
 no hi ha
 compromís
 polític si no
 hi ha
 implicació
 emocional

tanta indignació al carrer davant de la vulneració dels drets bàsics. I cinquè, penso en la passió amb què es viu la política, una passió hipòcritament escarnida pels que enyoren el retorn controlat a la mera negociació racional i opaca d'interessos, tapada amb una mica de comèdia només útil per a un poble políticament indiferent. Que diguin el que vulguin: no hi ha compromís polític si no hi ha implicació emocional.

LAMENTABLEMENT, encara hi ha moltes anàlisis periodístiques rutinàries que, per ignorància o mala fe, es limiten a observar els moviments dels partits convencionals i dels líders fets a l'antiga. Sempre ha estat més senzill –i més previsible– especular sobre les intencions d'aquesta mena de política a partir dels interessos "objectius" que havien de gestionar. En canvi, preveure la reacció d'una ciutadania democràticament madura és més complicat, més imprevisible, més ocult a les enquestes, més con-

dicionat al coneixement de dinàmiques socials que no surten als mitjans de comunicació. Quantes vegades no s'ha confós una emergent i fèrria voluntat amb un suflé? Quantes vegades no s'ha decretat la mort d'allò que brotava amb força? Quantes vegades no s'ha anunciat la imminència d'una gran frustració allà on es cova la més virtuosa de les fortalezes?

UN POBLE MADUR és el que entén aquella gran paradoxa de G.K. Chesterton: "De què serveix dir a una comunitat que té totes les llibertats excepte la llibertat de fer lleis? És la llibertat de fer lleis el que constitueix un poble lliure". Doncs bé: és aquest desig madur de llibertat, és a dir, d'autogovernar-nos i de fer les pròpies lleis, el que ens ha de permetre recuperar tota la confiança i tota l'esperança en nosaltres mateixos.

I SÍ: demà passat sabrem si aquesta maduresa és poca o molta.